

L'hora de la veritat

per Ernest Sabater i Siches

Al Butlletí Interior dels Seminaris de la Delegació d'Ensenyament del Català d'Omnium Cultural núm.: 141 corresponent al mes d'abril 1979 hem trobat un article que pensem que sobrepassa l'interès dels especialitzats en l'ensenyament del català per interessar a tots els catalans que no reneguen de la seva catalanitat, i, per tant, que és molt oportú des de la nostra revista RONSANA donar a l'article una mica més d'aquella difusió que es mereix.

Ara tot és més difícil

Tot seguint les informacions dels mitjans de comunicació sobre les eleccions municipals i els canvis que són de preveure als ajuntaments, m'ha vingut més clara que mai la idea —compartida per molta gent lúcida— que ara tot és més difícil. Aquesta idea no suposa pas una enyorança dels temps passats, evidentment, quan parlem gent que lluitàvem: simplement constitueix una base de realisme polític pel que fa als mitjans de lluita, a les tàctiques a emprar, sense abandonar mai els nostres objectius. Si no ens n'adonàvem, si ens creïem que ara ja ho tenim tot pràcticament guanyat i que tot caurà pel seu pes, si no manteníem la lluita amb tots els mitjans que ara podem emprar i, sobretot, si retallàvem els nostres plantejaments, cauríem a la trampa.

Més estratègia i tot continua igual

Moltes vegades s'ha dit, i amb raó, que el nostre poble reacciona davant d'atacs directes (cas Galinsoga, regidors del no, prohibició de l'ús del català, de la bandera, etc.) i l'enemic de sempre ha après la lliçó abans que nosaltres modifiquéssim aquesta nostra abúlia en la lluita de cada dia: en el camp de la llengua i dels símbols la permissivitat actual ens fa baixar la guàrdia. No hi fa res que la pràctica totalitat de la retolació oficial continuï en castellà, que els noms dels carrers no hagin recuperat la llengua i el contingut que els han de ser propis, que continuem sense una televisió i una ràdio catalanes normals: és a dir, que arribin a tot el territori i que omplin la programació horària de les altres, que fins i tot en matèria de televisió els passos enrera siguin constants (major censura ideològica, contingut de programes folkloritzant, supeditació als horaris dels programes madrilenys, etc.), en fi: no

hi fa res que cada matí quan s'obren les escoles es continuï castellanitzant intensament els infants dels Països Catalans, que els mestres del país estiguin en atur, que no es valori en res el coneixement de la llengua i els continguts del país en les oposicions a les places d'ensenyament oficials i que continuïn arribant mestres de fora, molts d'ells malgrat la seva voluntat... La gran cortina de fum de la permissivitat i de les almoïnes simbòliques (uns quants diners per a l'ensenyament «benèfic» del català de tant en tant, i encara tard i desproporcionadament a les necessitats i al volum de contribució catalana a l'erari públic) dona els seus fruits.

Què hem de fer?

Davant d'això —i aquest serà el nostre leitmotiv durant força temps— la nostra pregunta és: Què hem de fer? ¿Què hem de fer els ciutadans individualment i col·lectivament? ¿Què hem de fer les entitats com la nostra dedicades durant els anys difícils a lluitar semiclandestinament? ¿Algú dubta encara de la resposta?

Cal lluitar amb noves armes

Es tan obvi que no hi perdrem el temps: el que sí que volem fer és mentalitzar la nostra gent en el sentit que cal lluitar amb noves armes, i lluitar en nous camps. Cal dotar-nos dels instruments i de les tàctiques que el nou estat de coses fa possible. En el nostre cas, si fins ara havíem fet classes de català mig d'amagat i havíem mantingut uns organismes organitzatius i tècnics mínims, el que cal ara és sortir al carrer amb nous arguments: fer notar les mancances, donar respostes i solucions, treballar millor que mai, oferir, uns mitjans tècnics, uns equips de gent a cada comarca, dinàmics, que lluitin amb tota l'energia per la catalanització de tota la vida del nostre poble; des de l'ensenyament fins a l'administració passant per la vida comercial i industrial, la publicitat, etc. I això cal fer-ho organitzadament: és una pura utopia pensar que això pot funcionar a nivell individual: és el gran repte de la nova situació. El fet de saber-hi respondre farà que tants anys de lluita fructifiquin o que esdevinguin pràcticament estèrils i, cosa que fóra pitjor, elements de coartada per justificar el «ja està bé». Pensem-hi i actuem conseqüència.

gui una assistència tan massiva. Després destacaria com a molt positiu que entre els assistents hi hagués un bon grup de joves, el qual vol dir que aquests actes interessin a tothom, doncs, com dic, vaig veure-hi persones de totes les edats.

Com a coses negatives pot ser que hi fossin, però és tant l'entusiasme que es veia en els organitzadors i les cares de satisfacció que mostraven els assistents, que aquestes coses negatives, si és que hi eren, passaren tan desapercebudes que, honradament, puc dir que no les vaig veure. Resumint, haig de felicitar-los per l'acte i animar-los per a que el proper sigui millor que aquest, si és possible.

—En quines coses la Caixa té més disposició per col·laborar amb les entitats del poble?

—A la Caixa li preocupa especialment el benestar social i cultural d'un poble, i crec que això s'està demostrant amb la constant col·laboració amb tots els qui

ens ho demanen. I aquí podríem citar a l'Agrupació Folklorica, Jocs Florals i Esportius Escolars, Conferències Mèdiques, Cavalcada de Reis, etc., etc.

—Alguna cosa més que tingui interès en manifestar i que no li hagi preguntat?

—Voldria posar de manifest la satisfacció de la meua estança en aquest poble per l'amabilitat i la bona acollida que he trobat, cosa que agraeixo profundament. Al mateix temps, aprofito aquesta ocasió per, des de la Revista «Ronsana», posar-me a disposició de tots vostès, i manifestar que les portes del meu despatx estan obertes a tothom. Moltes gràcies.

—Moltes gràcies a vostè. Esperem poder fer, de tant en tant, un balanç tan positiu com aquest. I estem segurs que el poble sabrà agrair tots els esforços desinteressats que la Caixa d'Estalvis de Catalunya esmerci en profit de Santa Eulàlia.

Joan Cabot